

LIETUVOS RESPUBLIKOS 2011 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO ĮSTATYMAS

2010 m. gruodžio 9 d. Nr. XI-1210
Vilnius

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2010 m. balandžio 20 d. sprendime „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. lapkričio 25 d., 2003 m. gruodžio 3 d., 2006 m. sausio 16 d., 2007 m. rugsėjo 26 d., 2007 m. spalio 22 d., 2007 m. lapkričio 22 d., 2008 m. gruodžio 24 d. nutarimų ir 2009 m. sausio 15 d. sprendimo nuostatų išaiškinimo“ (Žin., 2010, Nr. [46-2219](#)) (toliau – Konstitucinio Teismo 2010 m. balandžio 20 d. sprendimas) nurodytą įstatymų leidėjo pareigą kiekvienais metais, iki taikomas atlyginimų, mokamų iš valstybės biudžeto, ir pensijų sumažinimas, svarstant ir tvirtinant kitų metų valstybės biudžetą iš naujo įvertinti realią valstybėje susiklosčiusią ekonominę ir finansinę būklę;

konstatuodamas, kad Lietuvos Respublikai 2009 m. yra pradėta perviršinio deficito procedūra ir Lietuvos Respublikai pateiktos Europos Sąjungos Ministrų Tarybos rekomendacijos reikalauja ištaisyti perviršinio deficito būklę iki 2012 m. pabaigos;

atsižvelgdamas į tai, kad 2011 m. valdžios sektoriaus deficito sumažinimo užduotis – valdžios sektoriaus deficitas, ne didesnis kaip 5,8 procento bendrojo vidaus produkto, – yra patvirtinta Europos Sąjungos Ministrų Tarybos rekomendacija mažinti deficitą iki Europos Sąjungos steigimo sutartyje nustatytų dydžių, už kurios neįvykdymą iki suplanuotų metų (Lietuvos atveju – 2012 m.) yra reglamentuotas Sanglaudos fondo lėšų įšaldymas naujiems projektams;

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Komisijos skaičiavimus, kad, neįgyvendinus Europos Komisijai pateiktoje Lietuvos konvergencijos 2009 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. vasario 24 nutarimu Nr. 173 (Žin., 2010, Nr. [24-1128](#)), suplanuoto deficito mažinimo, Lietuvos Respublikos skola 2060 metais sudarytų daugiau negu 800 procentų bendrojo vidaus produkto;

atsižvelgdamas į sparčiai nuo 2009 metų 840 bazinių punktų mažėjusius, bet vis dar per didelius beveik 200 bazinių punktų siekiančius palūkanų priedus už riziką, kurią finansų rinkos priskiria ilgalaikės trukmės Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniais popieriams;

atsižvelgdamas į tai, kad valdžios sektoriaus deficito mažinimo planų neįvykdymas taptų pagrindu finansų rinkoms vėl reikalauti labai didelių palūkanų priedų už ilgalaikės trukmės Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius;

atsižvelgdamas į tai, kad, nutraukus atlyginimų, mokamų iš valstybės biudžeto, ir pensijų mažinimą nuo 2011 metų, viešųjų išlaidų (įskaitant padidėjusias valstybės skolos aptarnavimo išlaidas) padidėjimas daugiau negu 1,6 milijardo litų suma sumažintų valstybės grynąjį turtą ir papildomai padidintų valstybės skolą;

atsižvelgdamas į tai, kad jau 2008 m. padidintiems atlyginimams ir padidintoms pensijoms padengti nebuvo pakankamų pajamų iš mokesčių ir socialinio draudimo įmokų ir dėl to 2008 m. valdžios sektoriaus išlaidos viršijo pajamas 3,3 procento bendrojo vidaus produkto, o vien Valstybinio socialinio draudimo fondo valstybės grynojo turto sumažėjimas sudarė 1,1 procento bendrojo vidaus produkto;

atsižvelgdamas į tai, kad planuojamos 2011 m. nacionalinio biudžeto ir valstybės socialinės apsaugos fondų pajamos iš mokesčių ir socialinio draudimo įmokų yra 17,6 procento mažesnės net už 2008 metais buvusį pajamų lygį, kada valstybės grynojo turto

mažinimo sąskaita buvo sumokėti padidinti atlyginimų ir pensijų dydžiai;

atsižvelgdamas į Konstitucinio Teismo 2010 m. balandžio 20 d. sprendimo nuostatą, kad Seimas, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją valstybės biudžetą tvirtindamas įstatymu, negali nereaguoti į tokį esminį valstybės ekonominės ir finansinės būklės pakitimą, kai dėl ypatingų aplinkybių (ekonomikos krizės, gaivalinės nelaimės ir kt.) valstybėje susiklosto itin sunki ekonominė ir finansinė būklė;

konstatuodamas, kad remiantis tuo, kas pasakyta anksčiau, ekonominė ir finansinė būklė išlieka itin sunki ir nėra pagrindo konstatuoti, kad būtų numatoma gauti ar būtų sukaupta lėšų, reikalingų nesumažintiems atlyginimams ir pensijoms mokėti, todėl valdžios sektoriaus išlaidos 2011 m. turi būti tvirtinamos laikantis sumažintų atlyginimų ir pensijų dydžių,

priima šį įstatymą.

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto pajamų ir asignavimų patvirtinimas

Patvirtinti Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžetą – 23 820 208 tūkst. litų pajamų, 26 380 387 tūkst. litų asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti (asignavimai viršija pajamas 2 560 179 tūkst. litų) (1, 2, 3 priedėliai).

2 straipsnis. Lietuvos Respublikos 2011 metų savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimas

1. Patvirtinti gyventojų pajamų mokesčio dalį, tenkančią visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą, – 61,6 procento.

2. Patvirtinti savivaldybių biudžetams valstybės biudžeto specialiąsias tikslines dotacijas – 3 364 693 tūkst. litų (4 ir 5 priedėliai) ir valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijas – 143 616 tūkst. litų (6 priedėlis), taip pat valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensaciją Neringos savivaldybės biudžetui – 750 tūkst. litų padengti dalį paslaugų kainos už tiekiamą vandenį ir nuotekų surinkimą.

3. Patvirtinti iš savivaldybių biudžetų valstybės biudžetui grąžinamas bendrosios dotacijos kompensacijas – 30 355 tūkst. litų. Jas savivaldybės nuo antrojo ketvirčio perveda į valstybės biudžetą kas ketvirtį lygiomis dalimis (7 priedėlis).

3 straipsnis. Mokinio krepšelio dydis ir jam patvirtintų asignavimų perskirstymas

1. Mokinio krepšelis – mokymo lėšos, skirtos vienam sutartiniam mokiniui, apskaičiuojamos ir paskirstomos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintą metodiką.

2. Mokinio krepšelio dydis 2011 metais – 3 310 litų.

3. Iš mokymui patvirtintų asignavimų tarpusavyje suderintas sumas perveda:

1) atitinkamos savivaldybės viena kitai, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamų mokyklų į kitos savivaldybės finansuojamas mokyklas, ne vėliau kaip iki liepos 1 dienos (vienų mokslo metų pabaiga) ir ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos (kiti mokslo metai);

2) Finansų ministerija atitinkamoms savivaldybėms ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojams, kai mokiniai pereina iš savivaldybės finansuojamų mokyklų į finansuojamas iš valstybės biudžeto mokyklas ar atvirkščiai.

4. Mokyklų steigėjai perskirsto mokinio krepšelio lėšas tarp mokyklų dėl pasikeitusio sutartinių mokinių skaičiaus pagal rugsėjo 1 dienos duomenis.

4 straipsnis. Specialiosios tikslinės dotacijos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti naudojimas

1. Savivaldybės 5 procentus mokinio krepšeliui skirtų lėšų, o Vyriausybės patvirtintoje metodikoje nustatytais atvejais – 6 procentus mokinio krepšeliui skirtų lėšų savo nustatyta

tvarka naudoja Vyriausybės patvirtintoje metodikoje nustatytoms mokymo reikmėms.

2. Savivaldybės atsiskaito:

1) atitinkamoms valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas kuriojančioms institucijoms už jų kuriojamų funkcijų atlikimą pagal šių institucijų patvirtintus atsiskaitymo tvarkos aprašus;

2) Švietimo ir mokslo ministerijai už mokinio krepšelio funkcijos atlikimą pagal šios ministerijos patvirtintą atsiskaitymo tvarkos aprašą.

5 straipsnis. Specialiosios tikslinės dotacijos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti ir socialinei paramai mokiniams teikti pervedimas

Specialioji tikslinė dotacija socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti ir socialinei paramai mokiniams teikti pervedama atsižvelgiant į lėšų poreikį socialinėms išmokoms ir kompensacijoms mokėti ir socialinei paramai mokiniams teikti.

6 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimų perskirstymas, asmeniui keičiant studijų programą

1. Asmeniui, kurio studijos yra valstybės finansuojamos, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka keičiant studijų programą, valstybės biudžeto asignavimų sumos perskirstomos tarp valstybės biudžeto asignavimų valdytojų aukštosioms mokykloms suderinus tarpusavyje.

2. Finansų ministerija perskirsto tarp:

1) valstybinių universitetų, kai asmuo pereina iš vieno valstybinio universiteto į kitą;

2) valstybinių universitetų ir Švietimo ir mokslo ministerijos, kai asmuo pereina iš valstybinio universiteto į nevalstybinę aukštąją mokyklą ar atvirkščiai.

3. Švietimo ir mokslo ministerija perskirsto tarp:

1) kolegijų, kai asmuo pereina iš vienos kolegijos į kitą;

2) nevalstybinių aukštųjų mokyklų, kai asmuo pereina iš vienos nevalstybinės aukštosios mokyklos į kitą.

7 straipsnis. Įmokos į Privalomojo sveikatos draudimo fondą

2011 metų valstybės biudžeto įmokos į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą dydis yra 34 procentai užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio ir sudaro 733,2 lito už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį.

8 straipsnis. Įmokos į valstybės biudžetą, skiriamos asignavimų valdytojų programoms finansuoti

Patvirtinti 2011 metų biudžetinių įstaigų pajamų įmokas į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalį ir kitas lėšas, įstatymais ir kitais teisės aktais skiriamas programoms finansuoti, pagal asignavimų valdytojus – 2 356 554 tūkst. litų (2 priedėlis).

9 straipsnis. Valstybės garantijų ir valstybės garantuojamų garantijų institucijų priimtų įsipareigojimų su valstybės garantija limitai

2011 metais valstybės garantijos gali būti teikiamos:

1) už valstybės garantuojamų garantijų institucijų priimtus įsipareigojimus. Bendra tokių įsipareigojimų suma negali viršyti 1 233 000 tūkst. litų. Į valstybės garantuojamų garantijų institucijų priimtų įsipareigojimų su valstybės garantija limitą neįtraukiama garantijų institucijų įsipareigojimų dalis, kuri yra pergarantuota finansų institucijų, turinčių aukščiausią kredito reitingą (AAA), suteiktą tarptautinių reitingų agentūrų *Moody's* ir (arba) *Standard & Poor's*;

2) pagal Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymą dėl bankų gaunamų paskolų

ar kitaip prisiimamų finansinių įsipareigojimų. Bendra tokių įsipareigojimų suma negali viršyti 1 000 000 tūkst. litų;

3) dėl tarptautinių finansų institucijų teikiamų paskolų valstybės investicijų projektams finansuoti. Bendra tokių įsipareigojimų suma negali viršyti 110 000 tūkst. litų;

4) dėl studentams teikiamų paskolų. Bendra tokių įsipareigojimų suma negali viršyti 100 000 tūkst. litų.

10 straipsnis. Vyriausybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas

2011 metų Vyriausybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas – 5 605 000 tūkst. litų, iš kurio 1 725 000 tūkst. litų skirta sukaupti dalį lėšų Vyriausybės euroobligacijų emisijai 2012 metais išpirkti.

11 straipsnis. Valstybinių aukštųjų mokyklų skolinimosi limitas

2011 metų bendras valstybinėms aukštosioms mokykloms skolinimosi limitas – 35 000 tūkst. litų.

12 straipsnis. Savivaldybių skolinimosi limitai

1. Savivaldybių skolinimosi limitai:

1) savivaldybės, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, skola negali viršyti 40 procentų (Kauno miesto savivaldybės – 55 procentų) patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų). Vilniaus miesto savivaldybės skola negali viršyti 85 procentų patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų). Vilniaus miesto savivaldybės 2011 metais prisiimami skoliniai įsipareigojimai, dėl kurių savivaldybės skola viršys 55 procentus patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų), gali būti susiję tik su iki 2010 m. gruodžio 31 d. prisiimtų savivaldybės skolinių įsipareigojimų refinansavimu ir kreditorinių įsiskolinimų už suteiktas paslaugas dengimu;

2) metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 20 procentų, išskyrus Vilniaus miesto savivaldybę, iš jų metinio trumpalaikio skolinimosi suma – 10 procentų patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų). Vilniaus miesto savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 40 procentų patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų). Šias pasiskolintas lėšas Vilniaus miesto savivaldybė gali naudoti tik kreditoriniam įsiskolinimui už suteiktas paslaugas dengti ir projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, vykdyti;

3) grąžintina 2011 kalendoriniais metais savivaldybės paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 15 procentų patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų);

4) savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 10 procentų patvirtintų 2011 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės biudžetui grąžinamų bendrosios dotacijos kompensacijų).

2. Savivaldybėms, vykdančioms projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, šiems projektams vykdyti nustatomas papildomas 30 procentų skolos limitas.

3. Savivaldybėms, kurių investicijų projektai įtraukti į Valstybės investicijų 2011–2013

metų programą, Vyriausybės nutarimu gali būti nustatyti didesni skolinimosi limitai, išskyrus tas savivaldybes, kurios nemažina kreditorinio įsiskolinimo.

4. Į skolinimosi limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti.

13 straipsnis. Vyriausybės ir kitų institucijų teisės vykdant biudžetą

1. Suteikti Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai teisę:

1) paskirstyti tradicinių Lietuvos bažnyčių ir religinių organizacijų vadovybėms lėšas, numatytas Finansų ministerijos asignavimuose tradicinių Lietuvos religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų maldos namams atstatyti ir kitoms reikmėms, atsižvelgiant į tradicinių Lietuvos bažnyčių ir religinių organizacijų kanonus ir statutus;

2) paskirstyti pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus (investicijų projektų įgyvendinimo programas) Valstybės investicijų 2011–2013 metų programoje numatytas 2011 metų kapitalo investicijas;

3) perskirstyti Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos programoms (priemonėms) ir projektams numatytas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšas tarp asignavimų valdytojų, jų programų, investavimo sričių, valstybės funkcijų ir ekonominės klasifikacijos straipsnių, atsižvelgus į programų ir projektų vykdymo duomenis;

4) paskirstyti Privatizavimo fondo lėšų dalį, Seimo patvirtintą Vyriausybės patvirtintoms programoms įgyvendinti, Privatizavimo komisijos ir valstybės įmonės Valstybės turto fondo funkcijoms atlikti, ekspertams už paslaugas mokėti ir objektams parengti privatizuoti, pagal programas ir asignavimų valdytojus;

5) paskirstyti savivaldybėms, valstybės institucijoms ir įstaigoms Finansų ministerijos asignavimuose numatytas lėšas piliečių nuosavybės teisėms į išlikusius gyvenamuosius namus, jų dalis, butus atkurti ir kompensacijoms už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms išmokėti;

6) perskirstyti specialiąsias tikslines dotacijas, skirtas socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, socialinei paramai mokiniams teikti, socialinėms paslaugoms finansuoti ir dalyvauti rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas, tarp savivaldybių ir tarp specialiųjų tikslinių dotacijų;

7) dalį nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų, skirtų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti, skirti kitai socialinei paramai finansuoti;

8) perskirstyti tarp savivaldybių specialiąją tikslinę dotaciją mokinio krepšeliui finansuoti;

9) paimti ketvirtajame ketvirtyje į valstybės biudžetą nepanaudotą specialiąją tikslinę dotaciją mokinio krepšeliui, dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus nuo 2011 m. rugsėjo 1 d.;

10) perskirstyti asignavimus tarp asignavimų valdytojų, jų programų ir investavimo sričių pagal priimtus teisės aktus dėl biudžetinių įstaigų pertvarkymo, reorganizavimo, likvidavimo arba biudžetinės įstaigos savininko teisių ir pareigų perdavimo, taip pat tarp valstybės biudžeto asignavimų valdytojų ir savivaldybių;

11) paskirstyti valstybės biudžeto asignavimų valdytojams valstybės biudžete Finansų ministerijos asignavimuose numatytas lėšas valstybės pareigūnams ir valstybės tarnautojams, dalyvavusiems išaiškinant (nustatant) nusikaltimus finansų sistemai, ekonomikai ir kitus teisės pažeidimus, kuriais padaryta (galėjo būti padaryta) turtinė žala valstybei, skatinti Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Suteikti Finansų ministerijai teisę:

1) laikantis Vyriausybės grynųjų skolinių įsipareigojimų pokyčio limitų ir esant poreikiui, išleisti Vyriausybės vertybinius popierius ir imti paskolas valstybės vardu apmokėti su valstybės skola susijusioms išlaidoms, uždarnosios akcinės bendrovės „Būsto paskolų draudimas“ įstatiniam kapitalui didinti, tiesioginėms išmokoms Lietuvos žemės ūkio veiklos subjektams mokėti, išlaidoms, susijusioms su priemonių, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir